

Objekt-diskussionen

Der har de seneste dage været en lille diskussion om begrebet objekt og, selv om jeg ikke tror, at det har den brede interesse, synes jeg at begrebsafklaringer er meget nyttige. Det har mange med mig flere gange påpeget og klassifikationsprojektet har da også påtaget sig denne opgave. Jeg betragter det som en væsentlig forudsætning for klassifikationsarbejdet men jeg er dog lidt bange for, at det måske også er med til at forvirre.

Dette skyldes nok til dels, at der ikke er kommet tilstrækkelig afklaring på mange begreber, så alle opfattelser er kommet med. Det betyder, at mange misforstår eller snakker forbi hinanden. Objekt-diskussionen er et godt eksempel herpå.

Lad mig først pointere, at jeg for over et år siden kraftigt påpegede, hvor vigtigt det er, at man skelner skarpt mellem begrebet anvendt i en "sædvanlig" betydning og i forbindelse med modeller, altså i "den virkelige verden" og i "en modelverden" (lad os bare her indsnævre det til computer-baserede modeller, software). Det, jeg har forsøgt at redegøre for, er den sidste betydning og det undrer mig stadig lidt, at denne afklaring ikke er taget op og inddraget i den "officielle definition", som Knud betegner det. Nu har Torsten bragt det frem og Kim har på udmærket vis taget den med i sine betragtninger. Så vidt jeg kan bedømme ser Knud og Gunnar også fornuftigt på denne side af objekt-begrebet.

Men som jeg også har givet udtryk for, så finder jeg det forkert, at objekt-begrebet er blandet så kraftigt op i begrebsdiskussionen, når det drejer sig om virkelighedens objekter. Selvfølgelig skal begrebet med, for det er et generelt begreb, men hvorfor har det nu den bevågenhed. Jeg tror alle vil give mig ret i, at det ikke tidligere har været brugt så meget. For mig tyder det på en kunstig indflydelse fra software-siden. Parallelt hermed er begrebet "objektorienteret" kommet ind og det har faktisk skabt endnu mere forvirring. Dette ord bliver tilsyneladende slynget ud til højre og venstre uden den korrekte sammenhæng. I en saglig diskussion har objektorientering kun mening i forbindelse med software og detaljerede informationsmodeller. Alle andre steder er det som regel en floskel. Udtryk som "objektorienteret byggeri", "objektorienteret arbejdsmetode"

osv. er altså reelt uden mening (selv om vi vel godt kan regne ud, hvad der menes).

For imidlertid at bygge bro og fastholde, at model-siden på afgørende måde bør være med i afklaringen, har jeg foreslået at betegnelsen ”objekt-baseret” benyttes i stedet for objektorienteret. Det fremhæver det nødvendige, at der arbejdes med et grundlag bestående af model-objekter. Disse objekter skabes i løbet af projekteringen og bliver undervejs detaljeret (underopdelt og specificeret). Mange (ikke alle) model-objekterne repræsenterer virkelige objekter. Der er i modeller behov for mange flere typer af objekter end svarende til virkelige objekttyper. (Det er netop et af kendetegnene ved en model.) Inden for denne verden har der jo været behov for at være meget omhyggelig med definitioner og megen inspiration kan hentes herfra. Det er i det mindste vigtigt, at komme til afklaringer, så foreslåede tiltag kan indbygges branchens software.

Klassifikation er således defineret meget enkelt og præcist og det er måske nok værd at kikke nærmere på. Det bliver ofte betegnet som arv (også: nedarvning) og bliver ofte karakteriseret som en side af objektorientering uden egentlig at være det. (Her er der desværre også en kilde til unødvendig forvirring.) Det fører nok for vidt at komme nærmere ind på klassifikation i informationsmodellering i denne forbindelse, men der er intet i vejen for at benytte fundamentet heri på klassifikation af virkelighedens objekter. Er nogle interesseret i min redegørelse, er man velkommen.

Her skal afslutningsvis blot omtales en enkelt klassisk fejl, man ikke må gøre. Klassifikation må under ingen omstændigheder blandes sammen med komposition (at et objekt kan bestå af andre objekter). Derimod er det nødvendigt at fastlægge et opløsningsniveau for klassifikation, så klasser af objekter retter sig mod samme opløsningsniveau. Man kan således ikke klassificere tagkonstruktioner sammen med objekter på lavere opløsningsniveau: rendjern, åse, sømplader, belægninger, osv. Der skal opbygges klasser for hvert af disse niveauer. Tilsvarende gælder for vinduer og dele af vinduer, for vægge og deres bestanddele, osv.

Kaj A. Jørgensen